

Pomorac

POMORSKA ŠKOLA SPLIT
UTEMELJENA 1849. g.

XIV.
prosinac 2008.

SADRŽAJ:

Pomorstvo danas	3
Na kavi s ravnateljem	4
SEMEP u Pomorskoj školi	6
Plavi dan	9
Državna matura.....	10
Anketa s povodom	12
Jadran - opustošeno more	14
S maturalnih zabava	16
Umag sajam	18
Apostolat mora	19
Iz povijesti nautike	20
Posjet ribogojilištu.....	22
Učenici odlikaši	23
Učenici sportaši	24
Razgovor s	26
Naši veslači	27
Iz naših zadaćnica	28
Novi školski brod.....	30
Zahvalnica	30
Obilježili smo	31

POMORAC

Školski list Pomorske škole - Split

ODGOVORNA:

Tatjana Grujić, prof. ,
 zamjenik, Alen Barać, prof.,
 učenici i nastavnici Škole

Pomorska škola u Splitu
 utemeljena je carskim ukazom od
 24. rujna 1849. godine, kada je
 određeno otvaranje, pored
 postojećih u Trstu i Rijeci, javnih
 državnih pomorskih škola i u Zadru,
 Dubrovniku i Kotoru.

U prvoj školskoj godini bilo je upisano devet učenika. 24. rujna 1874. godine Pomorska škola u Splitu je ukinuta. Tek školske godine 1925./26.

u sastavu Tehničke škole otvara se brodostrojarski smjer. Godine 1959. ponovo se otvara Pomorska škola u Splitu. Ona tada ima tri odsjeka: nautički, brodostrojarski i brodograđevni. Škola 1963. seli u zgradu u Zrinsko Frankopanskoj ulici br. 36, gdje se i danas nalazi. Danas u školi postoje nautički, brodostrojarski, špeditorsko - agencijski i ribarsko - nautički smjer.

Pomorstvo danas

Zadržavanja pomoraca

„**Navigare necesse est**“

/ Ciceron/

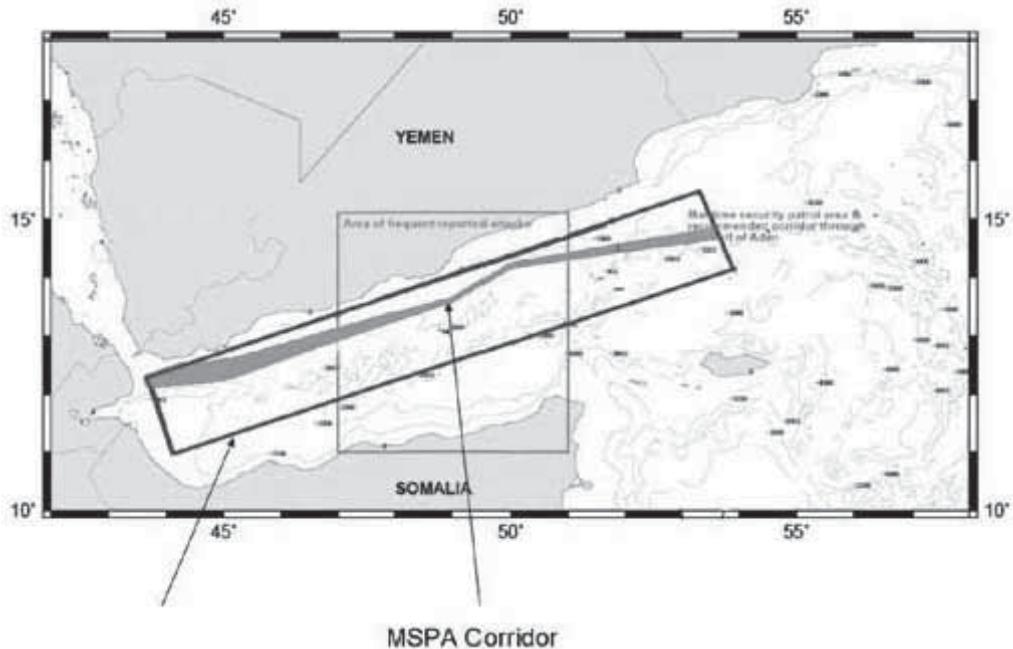
„**PLOVITI SE MORA**“

Slobodan nakon 16 mjeseci (27. 11. 2008.)

Gusari napadaju

Gulf of Aden – Maritime Security Patrol Area (MSPA), September 2008

**SIGURNU PLOVIDBU MORIMA SVIJETA
I ZAŠTITU SVETOG NIKOLE, SVIMA
KOJI ŽIVE OD MORA, ŽELE**
učenici i djelatnici POMORSKE ŠKOLE SPLIT

Na kavi s ravnateljem

Ravnatelj naše škole je gospodin Ranko Avelini kojeg smo posjetili jednog jutra i popričali o školi i svim problemima koji nas muče. Molimo Vas da se predstavite širem čitateljstvu.

Diplomirani sam inženjer elektrotehnike-smjer elektronika. U ovoj školi sam se zaposlio 1976. kao profesor PTOa. Kasnije sam predavao računalstvo, a od 1996. godine sam ravnatelj Škole. Potječem iz Hvara, poput svih otočana, rođenjem sam, načinom života, vezan uz more.

Jeste li zadovoljni stanjem u Školi? Koje područje rada biste još mijenjali?

Teško pitanje. Posao ravnatelja je veoma odgovoran, težak, sveobuhvatan. Za sve što je vezano uz organizaciju nastave u konačnici odgovara ravnatelj: od materijalnog stanja škole do rada pojedinačnog nastavnika. Briga ravnatelja je da sve bude osigurano (što je potrebno za odvijanje nastave), ali i da je sve u skladu s državnim propisima. To zahtijeva stalni rad, vrijedne suradnike i dobru organizaciju. Da,

mogu kazati da sam zadovoljan općenito, iako još postoje područja rada koja bi trebalo unaprjeđivati: npr. praktični dio nastave i poboljšati odnos nekih učenika prema učenju i sredstvima za rad.

Što smatrate svojim najvećim uspjehom?

Najvećim uspjehom u svom radu smatram uskladihanje programa pomorskih škola Hrvatske prema STCW pravilniku (to su svjedodžbe o sposobljenosti pomoraca). Vaše svjedodžbe su danas vrjednije i priznate u cijelom svijetu. Takoder, uspjehom smatram i rad na poboljšanju slike Škole u društvu (crni dojam je otklonjen). Loši utisak ostavljaju učenici koji ne shvaćaju da je škola njihov drugi dom. Srećom, takvih je svakim danom sve manje. Dugo radim i na novom školskom brodu te na uređenju kabineta za navigaciju. Sve se privodi uskoro kraju, nadam se da će ostvariti dobre temelje za vaš uspješniji rad.

Smatramo da je nedovoljna suradnja s brodarima, tj. da bi se škola više trebala povezati s njima te nam osigurati obavljanje prakse na brodovima tijekom školovanja i kadeturu po završetku škole, je li to moguće ?

Vi deklarativno imate praksu, i mi vas na nju upućujemo. Inače, vaš program obuke propisuje Ministarstvo te radimo na promjeni programa. Za buduće generacije uskoro stiže novi školski brod koji će biti opremljen za veliku obalnu plovidbu i za nastavu pa će se nastava praktičnih predmeta odvijati na njemu. Što se tiče kadeture, tolika je

potražnja za pomorcima, u školu stalno stižu ponude brodara, da njeno obavljanje nije uopće upitno. Vodimo pregovore o tom pitanju s više kompanija.

Koja su Vaša razmišljanja o budućnosti škole, pošto se smanjuje interes učenika za ova zanimanja?

Budućnost je dakako pozitivna: imamo more, pomorska smo zemlja, jača potražnja u cijelom svijetu za pomorcima. Za slabiji interes prilikom upisa, malo je teže odgovoriti. Pomorski prijevoz je ekonomski najpovoljniji i stalno se razvija. Posla je sve više, a pomoraca sve manje, zato brodari stalno poboljšavaju uvjete rada i skraćuju vrijeme boravka na brodu.

Iznesite nam Vaše viđenje promjena koje se odvijaju u hrvatskom školstvu. (Državna matura). Hoće li učenici biti spremni za nju?

Oni koji se odgovorno odnose prema učenju, bit će. Svi će učenici strukovnih škola polagati Završni ispit i tako ostvariti mogućnost zapošljavanja nakon srednje škole, a oni koji žele nastaviti školovanje, moraju pristupiti Državnoj maturi i dokazati svoja znanja (iz općih predmeta) koja su preduvjet uspješnom studiraju, to je praksa većine europskih država. Tako će se izbjegći dugo i uzaludno studiranje, čime je gubilo društvo, ali i pojedinci.

Zamolili smo naše prijatelje da napišu (anonimno) po jedno pitanje koje bi Vam voljeli uputiti i ovo su neka od njih:

Zašto se učenicima –putnicima, a ima nas dosta, zatvaraju vrata Škole točno u 8 ili 14 sati kao i onima koji stanuju u Splitu. Zar ne bismo mogli imati mali popust?

Veoma sam strog što se tiče propisa! Urazredu već sjede ostali učenici i profesori pa onaj tko kasni, ometa rad. Učenicima, koji kasne zbog autobusa, nije neopravданo, jer mi uvažavamo informacije o tome. Ne slažem se s vama: ne zatvaraju se vrata putnicima, već onima koji redovito kasne!

Kada će učenici Pomorske škole dobiti dvoranu za tjelesni odgoj?

Šalu na stranu, ali ne znam. Tražimo, sredstava u društvu nema dostatno, a mi smo uporni u našem traženju te će se i to uskoro riješiti, nadam se.

Zašto u svim učionicama nemamo zavjese (npr. u 301) ili nisu potpune? Zašto moramo ispaštati svi ako ih je neki drugi razred uništio? Trebale bi se redovito održavati i kontrolirati stanje te bi se znalo tko ih kida.

Škola uredno kupuje zavjese. Pojedini učenici su ti koji ih uništavaju te obavljati policijsku patrolu po učionicama i nije baš u redu. Svi, koji borave u nekoj učionici, moraju voditi brigu o njoj i vi kao razredni kolektivi ne bi trebali dopuštati da itko uništava. Također bi trebali prijaviti one koji to čine, pošto oni ne misle na ostale učenike. Njihovo prikrivanje nije iskaz kolegjalnosti, već prešutno prihvatanje devijantnog ponašanja.

Što bi se dogodilo kada bi se neki učenik parkirao na Vaše parkirno mjesto?

Ništa posebno. Već je bilo takvih slučajeva i učenici bi se ispričali. Smatram da se to može dogoditi zbog neznanja, većinom se radilo o nepristojnosti, namjeri, kako bi se vidjela moja reakcija.

Učenici 4.c. su platili (prošle školske godine) obnovu učionice 104 , a sada nisu u njoj. Zašto se to prilikom raspoređivanja razreda nije uzelo u obzir?

Hmm... Nemam informaciju o tome. Trebali su reagirati odmah na početku nastave i upoznati me s tim pa bismo vidjeli je li to moguće ispraviti.

Koji je razlog zbog kojeg učenici naše škole ne idu na ekskurziju, dok to svi ostali učenici u Splitu mogu?

Ekskurzije nisu po zakonu obvezatne, škola koja ih organizira preuzima svu odgovornost za učenike tijekom putovanja. Zbog ozljeda ili propusta, bude kriv ravnatelj ili škola (što smo već imali u praksi). Zato Vijeće roditelja može organizirati ekskurziju i time preuzeti odgovornost za istu, a mi ćemo im pomoći. Ekskurzija nije samo zabava, već mora biti i stručna, tj. nadopuna nastavi.

Razgovor s ravnateljem protekao je uz smijeh i šalu, a nas su zaboljeli prsti od pisanja.

/Ako niste znali: naš ravnatelj može puno pričati!!!! /

*Marin Sutlović i Jurica Batinović
- maturanti -*

SEMEP u Pomorskoj školi

SEMEP (South-Eastern Mediterranean Environmental Project - Projekt jugoistočnog Sredozemnog mora) je UNESCO-ov projekt, pokrenut 1994. SEMEP predstavlja projekt odgoja i obrazovanja za okoliš i omogućuje razmatranje problema okoliša koji su zajednički čitavom području Mediterana.

HRVATSKA se od samih početaka uključila u SEMEP.

U projekt je aktivno uključeno tridesetak srednjih škola priobalnog područja s preko 600 učenika i 200 nastavnika. Odobren je od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, a pod pokroviteljstvom Agencije za odgoj i obrazovanje godišnje se održava Ljetna škola na otoku Visu, u Komiži, na kojoj sudjeluju učenici predstavljajući svoje projekte.

I u našoj školi su aktivni članovi SEMEPa Boravak na Visu su im omogućili: Plovput, Brodospas, Split Ship Management te im ovim putem „pomorci-semepovci“ zahvaljuju. Ovogodišnji projekt je bio posvećen splitskoj peškariji tj. ribarnici.

SAMO JE JEDNA PEŠKARIJA!
talijanski: **pescheria** = RIBARNICA
splitski: **peškarija**

I svi su se gušti i vonji našeg lipog Jadrana baš tu našli, u graji i šušuru ribara i trgovaca, kupaca i promatrača i svih ostalih kojima je “đir po peškariji” ritual koji se ne propušta.

Smještena u srcu Splita, na raskrižju najprometnijih ulica, nezaobilazan je punkt koji živi od ranoga jutra pa sve do trinaeste ure.

Ribarnica je konačno sagrađena 1890. godine po projektu šoltanskog arhitekta Ante Bezića.

“Godine 1848. općina Split kod nekog Bobana za 400 forinti kupuje zemljište na kojem se danas nalazi ribarnica. U to se vrijeme riba prodaje u jednoj tijesnoj i smrdljivoj ulici uz Dioklecijanovu palaču”

(Grga Novak, *Povijest Splita*)

“Današnja gradska tržnica ribe malena je. Današnjim zahtjevima i potrebama ne odgovara. Zgrada ribarnice nalazi se u gradu, a morala bi biti pri moru, te joj manjka posebna ledenica za pohranu ribe. Zbog toga se ljeti kvari mnogo ribe.“

Rečeno je na sjednici Gradskog vijeća 1927. godine.

U njoj su bijele kamene klupe, a po potrebi dovadale su se i drvene klupe.

Uz svježu ribu smjele su se prodavati slane srdele, bakalar, riječne ribe i rakovi, te sve morske školjke. Godine 1925. općina preuređuje ribarnicu.

Zgrada se nanovo boji, ulazi se zatvaraju željnim vratima, uvode se drobnjače za led, table za cjenike, pa čak i ormarić za prvu pomoć.

Pod krovom ribarnice nalazi se 450 m^2 prostora za čijim se kamenim stolovima može smjestiti pedesetak prodavača. Ispred nje banci zauzimaju nešto manje, oko 350 kvadrata, ali taj je broj onoliko rastezljiv koliko se ribe doneše.

Blizina glavne gradske šetnice, Marmontove ulice, osigurava stalnu živost i posjećenost. Peškarija je smještena tik do sumpornih toplica, na mjestu živog

izvora sumpornih voda, od kojih muhe bježe "kao vrag od tamjana". Zbog toga je splitska ribarnica valjda jedina na svijetu na kojoj uopće nema muha! Hobotnice i lignje, ribari su prije 50-tak godina ne rijetko znali ostaviti gladnim mačkama, a morskog psa teško se kome moglo i prodati.

Na rast cijena oborite ribe uvijek je snažno utjecao turizam.

Na kraju, globalizacija nije mimošla ni Peškariju. Losos je već dio svakodnevne ponude ribarnice, premda nije jadranska riba.

Ali splitska Peškarija uvijek će biti svoja, posebna i jedinstvena. Mjesto na koje se jednostavno mora poviriti.

I mijenjat će se brojevi na kalendaru, prodavači i kupci, a Peškarija će ostati

*Izradile: Andreja Majstrović i Rafaela Perišić
Voditelji: Ivana Jadrijević, prof. Katarina Šuta,
dipl. ing. Dafne Vlahović, dipl. ing.*

Nekada temeljno sveto trojstvo jednakih cijena

**1 kg kruha = 1kg srdele = 1 l vina
danas se ni izdaleka ne poštuje.**

Plavi dan

7. ožujka 2008.

Petak. Sasvim običan dan kojeg svi željno iščekujemo samo zbog toga što je to zadnji dan u tjednu. Ali ovaj petak nije bio običan : u našoj školi održavao se Plavi dan i ništa nije bilo kao inače.....

Uz veliku pomoć naših dragih profesorica Ivane Jadrijević i Dafne Marinović, ekipa sa SEMEPa izradila je mnoge prezentacije, ukrasila školsko predvorje raznim temama vezanim uz more želeći predstaviti morsko bogatstvo. Uza sve to bila ja pripremljena i prigodna degustacija ribljih pašteta, slanih inčuna, srdela.....Taj dan je škola mirisala na ribu.....imala je neki poseban ugođaj.....uđete u nju , a oko vas sve asocira na more: mirisi, zvukovi i boje.

Moram priznati da smo se svi užasno puno trudili, ovo je ipak bio prvi put da se u školi pripremao ovakav projekt.Dali smo i 150% od sebe, a tko nije sudjelovao ne može niti reći da

se nismo dobro pripremili. Profesorica Dafne pripremila je riblje paštete (koje su bile odlična), a svatko ih je hladio. Kada je zazvonio veliki odmor, stampedo iz cijele škole nahrupio je u predvorje. Malo tko je tek tako prošao, a da nije bar nešto probao. Hrana sa stolova je nestala u minuti!

Moj osobni dojam je da smo taj dan odradili vrlo zahtjevan posao. Svi smo zasluzili samo riječi pohvale, a ako nam netko nešto i zamjera, to je zbog toga što nije sudjelovao i nije osjetio kako je lijepo nešto zajednički ostvarivati! A svi vi koji niste bili taj dan u školi

propustili ste jedan odličan događaj i zato nemojte sljedeće godine napraviti isti propust!

Andrea Majstrović

Od školske godine 2009./2010., uvodi se državna matura.

Što je državna matura?

Državna je matura skup ispita iz određenih nastavnih predmeta koje je učenik učio tijekom svoga školovanja, ali ispite ne provode i ne ocjenjuju nastavnici škole, nego javna ustanova (Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja) na završetku četvrtoga razreda gimnazije i na završetku četverogodišnjih strukovnih, odnosno umjetničkih škola. Ispiti državne mature provode se u isto vrijeme, s istim ispitnim materijalima i na isti način za sve učenike u Republici Hrvatskoj.

Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u članku 82. Državna matura, izrada i obrana završnog rada, kaže

- (1) Srednje obrazovanje učenika u gimnazijskim programima obrazovanja završava polaganjem državne mature.
- (2) Srednje obrazovanje učenika u strukovnim i umjetničkim programima obrazovanja, koji traju najmanje četiri godine, završava-izradom i obranom završnog rada u organizaciji i provedbi škole.
- (3) Učenici iz stavka 2. ovog članka mogu polagati i ispite državne mature.

Dakle, učenici gimnazija završavaju srednjoškolsko školovanje ispitom državne mature, a učenici četverogodišnjih škola imaju izbor:

- a) naprsto završiti četvrti razred tijekom kojeg izrade i obrade završni rad. Nakon toga su spremni za zapošljavanje sa srednjom školskom spremom
- b) položiti ispit državne mature i time si omogućiti upis na studij. Naime, da bi se upisalo bilo koji od studija u Republici Hrvatskoj potrebno je položiti ispit državne mature. Na velikom broju fakulteta taj ispit je naprsto zamjena za razredbeni ispit koji se polagao pri upisu na fakultet. Tek manji broj fakulteta (npr. umjetničke akademije) traže

za upis još i dodatnu provjeru vještina.

Podatci o uspjehu učenika unose se u Središnji registar državne mature. U njemu će biti :

- a) podatci o uspjehu učenika tijekom srednjoškolskog obrazovanja
- b) podatci učenika o uspjehu na ispitima državne mature

To znači da će za nastavak školovanja na fakultetu, uspjeh tijekom školovanja, također biti jedan od elemenata za upis na fakultet. No, zapravo će o tome odlučivati fakulteti sami.

Uvjete za upis na fakultete propisuju fakulteti autonomno, dakle i razinu ispita državne mature i izborne predmete, određuju sami fakulteti. Očekuje se da će u travnju 2009. godine fakulteti objavili definirane uvjete za upis na svoje programe.

Ispit iz državne mature se polaže iz tri obvezatna predmeta: hrvatski jezik, matematika i strani jezik (koji je učenik slušao 4 godine). No, osim tih ispita, učenik može, radi potreba upisa na fakultet položiti i izborne predmete koji se traže za upis na fakultet koji se želi upisati.

Kako je ispit iz državne mature (viša razina) rađen na temelju programa i satnice predmeta za gimnazije, to će učenici strukovnih škola (koji su zainteresirani za polaganje više razine predmeta državne mature) moći dobiti dopunske sate iz predmeta koji se polažu na državnoj maturi, a koji su u našoj školi imali manji broj sati i manji program od gimnazijskih.

Ovu školsku godinu, učenici trećih razreda će polagati probnu državnu maturu. Svrha je uvježbavanje učenika za taj ispit i provjera stupnja usvojenosti potrebitih znanja.

Vremenik provedbe probne državne mature::

Vremenik provedbe za obvezne predmete:

I. dio-esej

2. travnja 2009. u 9.00 sati - Hrvatski jezik
3. travnja 2009. u 9.00 sati - strani jezici – osnovna razina

u 11.30 - Engleski jezik – viša razina
 6. travnja 2009. u 9.00 sati - Njemački jezik – viša razina
 u 11.30 sati - Talijanski jezik – viša razina

II. dio

20. svibnja 2009. u 9.00 sati - Hrvatski jezik
 21. svibnja 2009. u 9.00 sati - Matematika
 22. svibnja 2009. u 9.00 sati - Engleski jezik – viša razina i osnovna razina
 u 10.00 sati - Njemački jezik – viša i osnovna razina
 u 11.00 sati - Talijanski jezik – viša i osnovna razina
 Vremenik provedbe za izborne predmete:
 Ispiti iz izbornih predmeta provodit će se tijekom travnja.

U vrijeme provedbe ispita iz izbornih predmeta nastava se može redovito odvijati za sve ostale učenike, a za učenike koji polažu, mora se osigurati ispitna prostorija prema važećim pravilima koje propisuje Centar.

Svaki učenik može polagati dva izborna predmeta u jednom danu.

Točno vrijeme provedbe pojedinih ispita odredit će se nakon prijava učenika.

21. travnja 2009.

- Sociologija
- Informatika PMG

22. travnja 2009.

- Biologija
- Logika

23. travnja 2009.

- Povijest
- Informatika OJK

24. travnja 2009.

- Psihologija
- Latinski jezik za opće, jezične i prirodoslovne gimnazije

27. travnja 2009.

- Fizika
- Glazbena umjetnost

28. travnja 2009.

- Kemija
- Likovna umjetnost

29. travnja 2009.

- Geografija
- Etika
- Vjeroučstvo

U našoj školi su se svi učenici trećih razreda odlučili za polaganje ispita iz probne državne mature. Na temelju iskustva s uspjehom na nacionalnim ispitima, koje su polagali u prvom razredu, očekujem da će veliki dio učenika pokazati dobro znanje i na probnoj maturi.

Učenici koji imaju pitanja u vezi s državnom maturom mogu mi se osobno obratiti. Vrlo rado ću im pomoći na bilo koji način.

Korisno je znati web adresu Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje, jer su u izborniku s lijeve strane ispitni katalozi, a s desne, nastavni programi i planovi na temelju kojih su se izradili ispitni katalozi, te popis literature. Ovo je posebno važno kod izbornih predmeta.

Web adresa je www.ncvvo.hr

Želim vam mnogo sreće i uspjeha na ispitima državne mature te pri upisu na fakultete koje ćete izabrati.

Edita Urličić, profesor i koordinator NCVVO-a za Pomorsku školu Split

Anketa s povodom

Ponukani pojavom „ranog“ očinstva i majčinstva među našim učenicima, pripremili smo niz pitanja koja smo postavili maturantima, želeći utvrditi razinu njihove osvješćenosti o ovom problemu. Anketa je obuhvaćala dva kruga pitanja; u prvom smo željeli saznati učenički stav o obvezama roditeljstva i njihovu spremnost za pruzimanje iste, a u drugom, kako i od koga stječu spoznaje o seksualnosti. Anketu smo proveli 27. listopada u tri maturalna razreda (4.a, 4.c, 4.d. i 4.e.) i u njoj je sudjelovalo 49 učenika. Nakon uvodnih uputa, čitana su im pitanja na koja su odgovarali u pismenom obliku (anonimno).

ANKETNA PITANJA:

Želimo saznati vaše stavove i saznanja o važnosti i ulozi roditeljstva. U tu svrhu smo pripremili nekoliko pitanja te vas molimo da iskreno odgovarate. Ukoliko niste sigurni ili ne znate odgovor, nemojte ništa zapisivati.

A) ...O RODITELJSTVU...

1. Kakav mora biti roditelj ?
2. Osjećaš li se ti spremnim preuzeti tu ulogu kao osamnaestogodišnjak ?
3. Iznesi svoj stav o vršnjacima koji se nađu u njoj, zašto im se to događa ?

B) ...O SEKSUALNOSTI...

4. Jesi li seksualno aktivan ?
5. Ako jesi, koju vrstu zaštite koristiš ?
6. Jesi li dostatno informiran , kako i od koga stječeš spoznaje o tome?

Najpotpunije su svi odgovorili na prvo postavljeno pitanje i pri tome pružili gotovo idealnu sliku roditelja ili su samo zapisali osobna očekivanja od svojih roditelja? Na pitanje kakav mora biti roditelj, dali su po više odgovora :

1.) Roditelj mora biti „tolerantan, dobar, strog(ovisno o prilici), mora imati povjerenja u svoje dijete, brižan, pravedan, odgovoran, razuman, strpljiv, iskren, susretljiv, uzor svom djetetu u svemu, pun razumijevanja, ne smije biti naporan, velikodušan, pošten, čovik i po!“

Postoji li uopće takav roditelj ? Bilo je i nekoliko odgovora (4) koja oslikavaju današnje društvo, po njima roditelj mora biti“ bogat, snalažljiv, voziti skupi automobil, mlad i zgodan“.

2.) Na drugo postavljeno pitanje : Osjećaš li se kao osamnaestogodišnjak spremnim pruzeti tu ulogu, 33 su učenika očekivano odgovorila NE (66% anketiranih), ali iznenađujući je broj onih koji se osjećaju spremnim : 16 učenika (33%) je odgovorilo DA! Bilo je i potpunijih odgovora tipa“ psihički da, materijalno ne“, „da, ako će roditelji financirati“.

Vidljivo je iz do sada iznesenog da učenici idealiziraju roditelja te da ne poznaju dostačno svu odgovornost roditeljstva u društvu (što potvrđuje visok broj onih koji se osjećaju spremnim pruzeti je). Razlog tome može biti i nedovoljna uključenost u obiteljski život tj. neobavljanje obveza unutar nje.

3.) Potom smo ih zamolili da iznesu svoje stavove o vršnjacima koji se nađu u ulozi roditelja te da dopišu odobravaju li to.

Odbilo je odgovoriti njih 12, a dobiveni odgovori se mogu grupirati u tri grupe:

-prvu grupu predstavljaju odgovori onih koji smatraju da je to prerano „ne žele čekati“, „rano je za to“, „upropaste život sebi i djetetu“(15)

-drugu grupu predstavljaju odgovori koji uzrok ovoj pojavi otkrivaju u neopreznosti ili čak pijanstvu:“ zato što ne misle glavom“,pobjeglo im je“, „ ne misle na posljedice“, „zato što su to pijana posla“(13)

-treću grupu predstavljaju odgovori onih koji smatraju da je neznanje krivo ovoj pojavi“to je posljedica neznanja“, „ ne znaju koristiti zaštitu koju i ne poznaju“ (9)

Većina se kritički odnosi prema ovoj pojavi , iako su bila i dva odgovora „ to je njihova stvar“ koja (ako pridružimo onima koji su odbili odgovoriti na ovo pitanje) predstavljaju gotovo četvrtinu učenika koja ne žele sudjelovati u životu društva i iznositi svoje

stavove već ostaju pasivni. Dati odgovori detektiraju NEZNANJE I NEPROMIŠLJENOST kao osnovne uzroke pojave „ranog“ roditeljstva kod maloljetnika, što potvrđuje potrebu odgojnog djelovanja ne samo škole i obitelji, već i društva u cjelini.

U drugom dijelu ankete, koja je obuhvaćala pitanja o osobnoj seksualnosti, izostali su opširniji odgovori što upućuje na nespremnost učenika da o tome govore. Bilo je i vulgarnih odgovora (čime su autori prikrivali vlastitu stidljivost), srećom, takvi odgovori su bili u manjinu.

4.) Na pitanje ; Jesi li seksualno aktivan, odbilo je odgovoriti (7) učenika, potvrđno je odgovorilo (8), a negativno (14).

5.) Koristiš li zaštitu i koju , ako si seksualno aktivan, bilo je peto pitanje.(18) učenika je odgovorilo da koriste kao zaštitu prezervative, međutim, iznenađuje broj (7) učenika koji uopće ne koriste nikakvu zaštitu! Svega tri učenice su navele da kao zaštitu koriste tablete „Yasmin“-samo nadamo se uz lijecnički nadzor.

6.) Poražavajuće odgovore dobili smo na posljednje pitanje: Kako i od koga stječeš informacije o seksualnosti, te osjećaš li se dostačno informiranim, njih(12) je odgovorilo negativno. Ostali se smatraju informiranim o ovom području ljudskog života, a kao izvore obavijesti navode :

Vršnjake (12), medijs-internet, porno filmove (10), sami se snalaze (9), unutar obitelji (3), od profesora u školi (2).

Ovi odgovori potvrđuju sliku škole i obitelji kao utvrda tradicionalizma u kojima se o seksualnosti smije govoriti samo općenito, ili još bolje, uopće je niti spominjati. Odgovori ukazuju na potrebu žurne promjene sadašnjeg stanja , ali svakako ne uvodenjem jednog novog predmeta koji bi još više opteretio školsku satnicu, već unutar satova razredne zajednice ukomponiranih predavanja stručnjaka i edukativnih video zapisa . Tako bismo uistinu odgovorno obrazovali mlade i pripremili ih za život. U protivnom, snosimo dio krivnje za neobaviještenost, neznanje, i nespremnost mladih za najtežu ulogu koja ih čeka u životu: roditeljstvo!

*Pitanja postavljao: Alen Barać, prof.
Odgovore iščitala: Tatjana Grujić, prof.*

Jadran - opustošeno more

Mora predstavljaju vodenu masu na površini Zemlje koja obuhvaća tri oceana: Tihi, Atlanski, Indijski i više mora. Mora mogu biti sredozemna (između kontinenata), rubna (uz rubove kontinenata), unutrašnja (u kontinentima) i zatvorena (samostalne cjeline). Svjetska mora su staništa tisuća organizama, a sva su ugrožena. Od najsjevernijeg dijela Grelanskog mora do Antartičkog kruga, izlovljavamo nemilice ribu i ispuštamo otpade. Od 1900. godine populacije mnogih vrsta su se smanjile za gotovo 90%, a postaje i gore. Mreže čiste grebene, velike koće usisavaju kozice dok države ismijavaju međunarodne dogovore i svoje zakone.

Kako zaustaviti beskrajni ciklus pretjeranog izlova? Kako spriječiti flote širom svijeta da ne čine

ekološko i ekonomsko samoubojstvo, pustošeći oceane uništavaju tune, morske pse, bakalar, škarpine, kirnje i sve preostale vrste? Kao prvo svjetskim morima se mora upravljati kao ekosustavima, a ne kao smočnicom iz koje ribarska industrija uzima sve što poželi. Nadalje, vlade moraju srezati broj ribarskih plovila širom svijeta kojih je danas gotovo dvostruko više negoli je potrebno za održivi ribolov. Osim toga, uprave ribarstva moraju postaviti stroge kvote za izlov i kontrolirati isti. Još jedan ključni korak bi bio stvaranje velikih zaštićenih morskih područja u kojima bi se obnavljale vrste. Ipak, preduvjet svega nije promjena propisa, već promjena načina razmišljanja ljudi. Svijet na stvorenja koja nastanjuju mora, mora početi gledati onako kako sagledava divljinu

na kopnu. Samo, ako se ribe počnu smatrati divljim stvorenjima koja zaslužuju zaštitu, pustošenja će svjetskih mora prestati!

Jadransko more: malo more, veliki broj ribara, nedostatak kontrole i godine eksploracije, učinile su svoje. Mnoge vrste riba u Jadranu pokazuju znakove prelova, a neke su možda i zauvijek nestale. Nestanak riba ugrozio je i ribare koji stoljećima obitelji prehranjuju iz morskih dubina. Ravnoteža mora i ribara je narušena, od Savudrije do Prevlake tisuće ribara svakodnevno svojim mrežama, parangalima, koćama i plivaricama ubiru plodove mora. Neki imaju suvremene brodove, neki love na tradicionalni način kao što su to činili njihovi očevi i djedovi. Jedni poštuju more i žele ga sačuvati, dok drugi krše zakone i razmišljaju samo o tome kako uzeti što više u što kraćem vremenu.

U obalnom pojusu smanjuju se populacije vrsta popot fratra, drozda, i vrane, koje su nekoć bile česte u plićacima. Na otvorenom su moru pod sve većim udarom vrste koje obitavaju pri dnu poput oslića, grdobine, lista i škampa. Neke vrste raža i morskih pasa u Jadranu su postale iznimno rijetke, a neke su možda i zauvijek nestale. Sve u svemu, od 438 poznatih vrsta riba u Jadranu, njih 123 se danas nalazi na Crvenom popisu ugroženih riba koji su izradili znanstvenici Instituta za oceanografiju i ribarstvo u Splitu. Jedan od glavnih problema na Jadranu je prevelik broj ribara; kad se zbroje mali, profesionalni i sportski ribari, ispada da hrvatski dio Jadrana žanje svake godine oko 60 000 tisuća ljudi, a o broju talijanskih ribara da i ne govorimo! Hrvatska je jedna od rijetkih zemalja u kojoj uz profesionalne ribare postoji kategorija malih ribara kojima je dopušteno loviti 5 kg ribe za dnevne potrebe. No, mnogi od njih tu povlasticu zloupotrebljavaju i premašuju dopuštenu kvotu. Jedina nada za spas ugroženih vrsta riba je prva Crvena knjiga morskih riba Hrvatske. Mnoge vrste koje će se naći u toj knjizi u hrvatskim teritorijalnim vodama su već zaštićene lovostajima i propisanim veličinama ispod kojih se ne smiju loviti. Čak 28% mora zabranjeno je za koćarenje, a postoje i brojna druga pravila za ribarenje, ali, zakoni i pravilnici prepuni su rupa. Primjerice: minimalna je veličina škampa koji se smije loviti 7cm, a on postaje spolno zreo s 10cm ili npr. oslić se razmnožava s 26cm, a propisana minimalna veličina za izlov je 16cm. No, čak da su i zakoni savršeni, postoji mnogo veći problem: a to je kontrola izlova! Prema među-

narodnom zakonu svaka zemlja ima pravo upravljati prirodnim bogatstvima u pojusu otvorenog mora uz teritorijalno more. Hrvatska je 2003. proglašila zaštićeni ribolovno-ekološki pojas (ZERP). Pritisak drugih zemalja, posebice Italije, doveo je do toga da je Hrvatski sabor odlučio da se zaštita ovog pojasa ne odnosi na zemlje Unije.

Usprkos svemu navedenom, za hrvatski dio Jadrana još uvijek nije kasno, slažu se znanstvenici. Ribe ima manje, ali je ipak ima, a uprava ribarstva poduzima korake kako bi se popravilo kaotično stanje na moru. Najvažnije od svega je jačanje ekološke svijesti kod svih nas. Nitko ne može bolještiti more nego što možemo mi sami, kako bi i naša djeca imala što loviti. Odgovorno, profesionalno-od mora se može živjeti godinama. Ako nestane ribe, nestat će i ribara i galebova, jer je u moru sve povezano i jednak ranjivo!

Nadu u bolje sutra budi vijest kako se najugroženija životinja Jadranu: morska medvjedica vratila (dvije potvrde ovog ljeta)- što ukazuje da smo napravili korak prema naprijed u očuvanju jadranskog plavetnila.

Jugana Kodžoman, 4.d
/prema: National Geographic Hrvatska, travanj 2007./

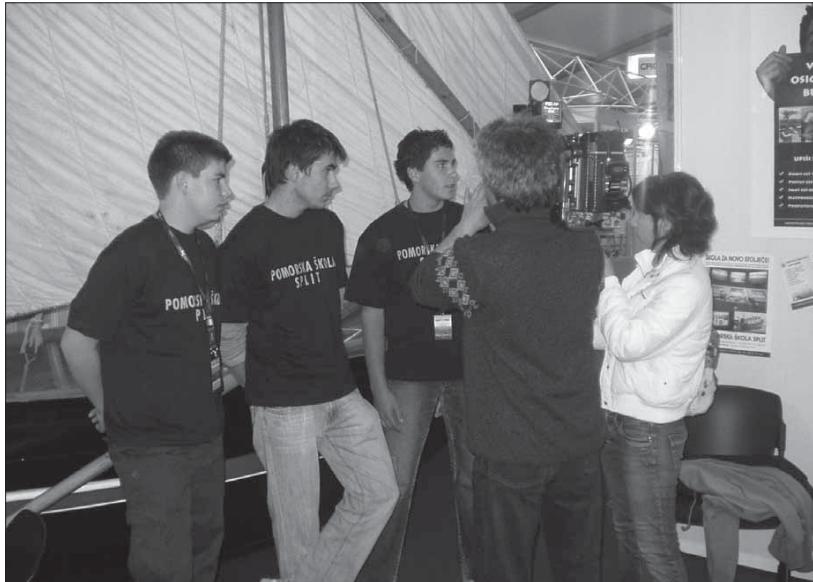
S matural
2007.

nih zabava /2008.

Umag - sajam/Cro-Fish/

Dosao je i taj dan. Sve pripreme su gotove, torba je spakirana. Ulazimo u twinga i napokon krećemo na sjever. „Fali“ malo prostora, ali dobra atmosfera to nadoknađuje. Unatoč trajanju, put je bio vrlo ugodan. Uz kratke stanke za odmor i ručak dolazimo u Umag u večernjim satima. Smješteni smo u vrlo dobrom hotelu, što nije ništa neobično s obzirom da je Istra ponos našeg turizma. Odnijeli smo stvari u sobe i požurili na sajam.

Na 5 minuta hoda od hotela, podignut je veliki šator. Unutra su se obavljale zadnje pripreme uoči srušnjeg otvaranja. Dodijeljen nam je štand na kojem ćemo s ponosom predstavljati svoju školu i naš novi smjer- ribarsko nautički. Idemo na večeru potom na odmor, jer nas je sutra čekao naporan dan.

Ujutro smo donijeli sav materijal do našeg štanda. Obukli smo majice, namjestili kape s natpisom da što bolje i uočljivije prezentiramo školu. Oko nas su bili štandovi s ribarskom opremom i ostalom tehnikom, svim mogućim pomagalima za što bolji i precizniji ulov ribe. Sajam je otvorio ministar Pankretić i potom smo krenuli u promoviranje našeg zanimanja. I mi smo razgledali štandove s ribarskom opremom: mreže, vrše, udice, panule i itd.. Najviše

je bilo prezentacija, naravno, moderne tehnike poput GPS-a i ostalih pomagala za pronalaženje pošta i za praćenje ribe. Naravno, sve to je bilo snimano od strane neke lokalne televizije. Oni su, kao i sve ostale štandove, posjetili nas- tako da smo dali iscrpan intervju i reklamu školi. Organizirano je i predavanje o falkuši- svjetski poznatoj barci s otoka Visa.

Moglo se je vidjeti koliko je ribarstvo postalo složena profesija. Prikazan je put od samog početka opremanja ribarskog broda, pronalaženje odredene vrste ribe, načina ribolova, od prodaje ribe do načina njene pripreme. Vrlo dojmljivo.

Uz svu tu tehnologiju, nedostajao je štand o uzgoju i očuvanju ribe, jer ipak, bez ribe, sve je ostalo bezvrijedno i beskorisno.

Bilo je ovo nezaboravno iskustvo i doživljaj, koje nikada ne bih stekao, da mi škola, ravnatelj i predana razrednica Katarina, nisu to omogućili, zbog čega smo im veoma zahvalni: ja i cijela učenička ekipa.

Ivan Siketa, 2d

Posjetio nas je i ministar poljoprivede,ribarstva i ruralnog razvoja gospodin Božidar Pankretić

Apostolat mora

Apostolat mora „Apostolatus marus“ je apostolska služba katoličke Crkve koja pastoralno skrbi za pomorce, ribare i sve one koji od mora žive. Kolijevka ove organizacije je škotska luka Glasgow u kojoj ju je skupina laika 1920. godine osnovala kao Apostolat molitve. Iako se Crkva na našoj obali oduvijek brinula za pomorce, tek je prije 30 godina službeno osnovana ova misija i kod nas, točnije 1977. U mnogim većim lukama širom svijeta postoje „Stella Maris“ centri u koje pomorci rado navraćaju. (Stella Maris znači Zvijezda Mora, tako pomorci nazivaju Blaženu Djericu Mariju) Tu se, u jednom drukčijem ambijentu, pomorac može odmoriti, dobiti lokalne informacije, ili upute kako riješiti neki osobni problem i eventualno sudjelovati na misi. Život pomorca je poseban jer odlaskom na brod za nekoliko mjeseci se odvaja od svoje obitelji, od svoje životne sredine. Pri tome ulazi u novu radnu sredinu, živi na strogo ograničenom prostoru, s različitim ljudima koji su se tu zatekli, a s kojima mora komunicirati (često uz jezične barijere) i jesti što se tu pripravi. Članovi današnjih posada su ljudi različite naobrazbe, kulture, svjetonazora i vjere te se zato i javlja niz problema. Danas se u pomorstvu događaju velike promjene koje se odražavaju i na život na brodu. Naime, brodovi se sve kraće zadržavaju u lukama, plovidba s minimalnom posadom nameće više radnih obveza te sve manje vremena ostaje za odmor, opuštanje ili međusobno druženje. Više uzastopnih putovanja u kratkom razdoblju doprinosi pojavi stresa i umora kod pomorca. Zato Crkva ne smije i ne može zaboraviti svoje vjernike na moru. Mnogi pomorci koji su imali psihičkih problema, izjavili su da im je pomoći svećenika –lučkog kapelana bila dragocjena te da su nakon susreta s njim osjetili novi duhovni polet, ljud-

ISSN 1333-4409

SIDRO

GLASNIK APOSTOLATA MORA • GODINA VIII. BROJ 1(8)
BLAGDAN SV. NIKOLE 2007.

Godišnji susret AM u Splitu 2007.

sko ohrabljenje i samopouzdanje. Danas se Apostolat Mora zalaže da se svim pomorcima omogući (tijekom plovidbe) korištenje elektronske pošte, interneta, u svrhu ostvarivanja kvalitetnijeg kontakta s najmilijima što bi doprinisalo njihovom duhovnom miru. I u svim našim većim lukama djeluju lučki kapelani koji posjećuju brodove (ne samo domaće, već i strane), ispraćaju i dočekuju pomorce, pomažu duhovno njima i njihovim obiteljima. U Splitu, to je fra Zlatko Josip Šafarić, nacionalni ravnatelj Apostolata Mora. On je ujedno i urednik glasnika Apostolata Mora „Sidro“ iz kojeg sam pripremio ovaj članak.

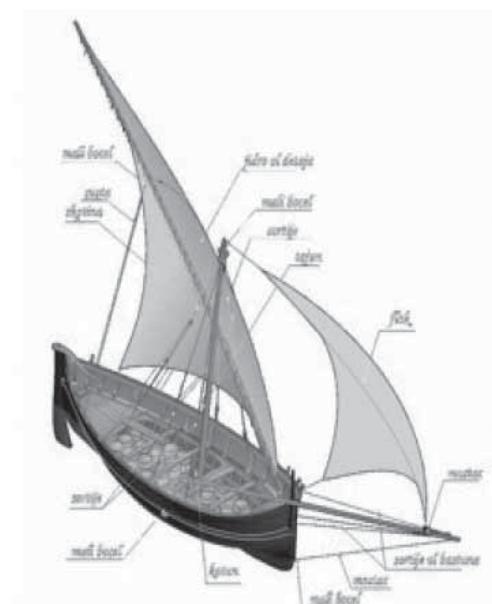
Jurica Batinović, 4.e

Iz povijesti nautike

U Brestu, Francuskoj, od 11. do 17. srpnja 2008., na najvećem svjetskom festivalu mora i mornara, Hrvatska je imala status „specijalno počašćenog gosta“, zbog gajete falkuše koja je 2000. bila izabrana među deset najzanimljivijih tradicionalnih barki svijeta. Ovog ljeta u Brest je falkuša povela za sobom čitavu flotu hrvatskih tradicionalnih barki koje su bile velепoslanici hrvatske obale i luka. Pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Mesića i pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske hrvatsku su maritimnu kulturu u Brestu predstavljali: falkuša "Comeza-Lisboa" i falkuša "Molo" (kulturna ustanova Ars halieutica iz Komiže), bracera "Gospa od Mora" (neprofitna udruga Dupinov san iz Zagreba), lađa i trupica (Udruga lađara Metković), leut "Slobodna Dalmacija" (Slobodna Dalmacija, Split), betinska gajeta "Kurnatarica" (udruga Latinsko idro, Murter), condura croatica (Sveučilište u Zadru), batana "Fiamita" (Kuća o batani - Rovinj), viški guc "Pol oriha" (Tonka Alujević i Alen Krstulović, Vis) te hvarska gajeta "Mociguzica" (Darko Šoša-Hvar)

GAJETA FALKUŠA

Gajeta falkuša "Comeza-Lisboa" replika je povijesnog tipa ribarskog broda iz Komiže na otoku Visu.

Duga je 9 m, široka 2.55 m (bez falaka). Ima latinsko jedro i flok ukupne površine 90 m²

Sagrađena je na temelju dugogodišnjeg istraživanja grupe istraživača kulturne ustanove ARS HALIEUTICA, a prema projektnoj dokumentaciji prof. dr. Velimira Salamona u trogirskom brodogradilištu, kalafata: Tonči Bakica. 1997 godine.

Porinuta je u more na Dan svetoga Nikole 6. prosinca 1997.

CONDURA CROATICA

Condure po obliku spadaju u uske brodove te su se vjerojatno koristile kao brze veslarice u ratne svrhe, a mogle su u slučaju pogodnog vjetra dignuti i koristiti jedro. Arheolog dr. Zdenko Brusić iz Zadra pronašao je i dokumentirao 1966. godine ostatke dvaju brodova u luci grada Nina. Radio-karbonskom

analizom C14 brodovi su datirani u 11. stoljeće. Ostaci ovih brodova izvađeni su iz mora 1974. i prenijeti u Zadar na desalinizaciju i konzervaciju da bi potom bili izloženi u Arheološkoj zbirci u Ninu. Povodom Svjetske izložbe EXPO 98 u Lisabonu sagrađene su dvije replike. S obzirom da ostaci brodova odgovaraju veličinom kondurama koje spominje car Porfirogenet kada govori o hrvatskoj mornarici, dr. Zdenko Brusić nazvao je ovaj tip broda condura croatica.

Brodovi su dužine 7-8 m, rađeni klasičnim načinom s rebrima i oplatom spojenom drvenim i željeznim čavlima. Condure po obliku spadaju u

uske brodove te su se vjerojatno koristile kao brze veslarice u ratne svrhe, a mogle su u slučaju pogodnog vjetra dignuti i koristiti jedro. Kada nisu bile u upotrebi, izvlačile bi se krmom na kopno, te su uvijek mogle biti spremne za ratni pohod ili su se pak s opremom mogle koristiti za ribolov, odnosno za prijevoz tereta.

BRACERA

Bracera ili brazzera bila je tipično tradicionalno plovilo Jadrana koje se moglo susresti uz cijelu dalmatinsku i istarsku obalu sve do zaljeva Venecije.

Ekološka udruga "Dupinov san" iz Zagreba u sklopu svog programa pokrenula je rekonstrukciju tradicionalne dalmatinske bracere prema projektnoj

“na dva kraja” (oštре krme i pramca), s karakterističnom zaobljenom pramčanom statvom. U Istri se naziv bracera koristio i za dvojarbolne jedrenjake trupa vrlo sličnog dalmatinskim bracerama.

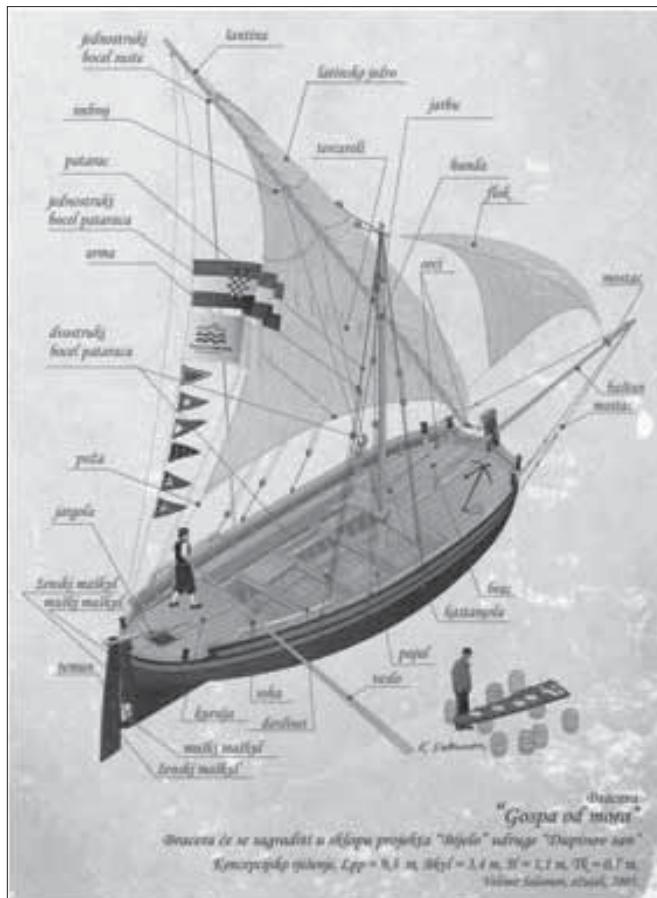
Postoje barem dvije teorije o podrijetlu naziva bracere. Prema nekim naziv bracera i druge njegove lokalne varijante kao brazzera, brasera, bracijera, izведен je iz činjenice da brod za pogon koristi vela, odnosno mišićnu snagu ruku (tal. *forza di braccia*). Budući da bracere nisu bile jedine brodice s ručnim upravljanjem, smatra se da joj naziv dolazi od imena otoka Brača.

LEUT

Leut je bio barka vrlo široke uporabe. Rasprostranjen je bio po cijelom Jadranu no i diljem Sredozemlja. Najčešće je služio za ribarenje i obalni teretni promet.

Leut je služio u ribolovu plave ribe tratom - mrežom potegačom. Na krmi je nosio tratu te bi u pogodnom trenutku kad se riba skupi privučena svjetlom najprije iskrcalo nekoliko članova posade na jednu stranu uvale, potom bi leut opasao uvalu tratom i iskrcao nekoliko članova posade na drugu stranu uvale. Ribarska družina s jednog i drugog kraja uvale vukla bi mrežu prema obali, a kad bi mrežu stegli, krajeve bi mreže prenijeli na leut na koji bi potom družina počela presipati riba iz stgnute sake mreže u unutrašnjost broda.

Leut "Slobodna Dalmacija" najstariji je brod kojim je Hrvatska nastupila u Brestu (napravljen je u Korčuli 1894.godine.)

dokumentaciji i zamisli prof. dr. Velimira Salamona. Braceru "Gospa od mora sagradio je brodograditelj iz Betine Mile Jadrešić u svom škveru.

Bracera "Gospa od mora" otvoren je brod, duljine 9,75 m, širine 3,53 m, s gazom 1,06m te jarbolom dugim 10 m. Ova čvrsta i vrlo pokretljiva brodica bila je napose prikladna za trgovinu i komunikaciju među mnogobrojnim otocima Jadrana kao i između njegovih susjednih obala. Tijekom 19. i 20. stoljeća bracera je u Dalmaciji bila jednojarbolni jedrenjak

Posjet ribogojilištu

Razrednica nas je početkom listopada iznenadila najavom izleta na otok Brač. Učenici, ribarsko-nautičkog smjera, posjetit će mjesta koja se vežu uz njihova zanimanja. Nestrpljivo smo iščekivali dan polaska. Sastanak je bio ujutro ispred Lučke kapetanije Split, odakle je isplovljavao katamaran do Milne na Braču. Na odredište smo stigli u 10 sati, a potom

polako pješice, oko pola sata, do ribogojilišta. Podijelili smo se u dvije grupe i ukrcali u manje brodiće koji su nas prebacili do kaveza s ribom. Okrugli kavezni bili su prepuni tuna, komarči, lubina. Ljudi, koji rade u ribogojilištu, su nam objasnili kako hrane ribe, u koje doba dana to čine. Objasnili su nam sve o tom poslu i poslije strpljivo odgovarali na naša pitanja. Pri povratku u Milnu, posjetili smo i solionu ribe „Lustra“ u kojoj je dvadeset žena u bijeloj odjeći čistilo i solilo ribu. Nismo se puno zadržali, jer je pod bio klizav od ulja pošto su upravo obrađivali inčune. Vonj je bio neizdrživ te smo jedva čekali pobjeći vani. Razgledali smo Milnu, a poslije i Supetar odakle smo se trajektom zaputili put Splita. Drago nam je što smo bili na ovom izletu, jer smo vidjeli i spoznali dosta toga o našem budućem zanimanju i družili se s ostalim učenicima našeg usmjerjenja.

Ivan Jurić Marijanović i Ivica Stipišić Jovanov, I.D profesori u pratnji: Dafne Marinović, Katarina Šuta.

Juraj Palčić

Učenici koji su školsku godinu 2007./2008. položili odličnim uspjehom

PRVI RAZREDI:

Frane Žuvić, 1.e

Antonio Bašković, 1.e

Andrea Majstorović, 1.c

Bruno Prgomet, 1.c

DRUGI RAZREDI:

Ivan Javorčić, 2.a

Davor Veličković, 2.a

Ela Mandić, 2.c

TREĆI RAZREDI:

Marko Stančić, 3.b

Marin Sutlović, 3.e

Lovre Žižić, 3.e

Nikola Jadrijević, 3.f

Mislav Jakelić, 3.f

Luka Bonačić, 3.g

Vedran Gaćina, 3.g

Deni Mahorić, 3.g

ČETVRTI RAZREDI:

Josip Balta, 4.c

Srđana Jakaša, 4.d

Tomislav Bolanča, 4.e

Nino Delale, 4.e

Roko Perić, 4.f

Antonio Petrović, 4.f

Davor Marinković, 4.g

ČESTITAMO !

Učenici sportaši

Marko Grčić

2008/03/15 14:03

I ove godine smo vam odlučili predstaviti naše sportaše: Marko Grčić i Jerko Marinić- Kragić su učenici 4.e razreda, smjer nautika, Petra Ivančić je učenica 4.c razreda, smjer agencijsko-špeditorski tehničar. Svi su maturanti naše škole i aktivno se bave svojim sportovima.

Kojim se sportom baviš i što si do sada postigao/la?
MARKO: Bavim se ragbijem, bili smo 2 puta državni

prvaci, 2 puta smo osvojili kup Hrvatske, i bio sam najbolji igrač reprezentacije u Francuskoj.
PETRA: Treniram sinkronizirano plivanje već 10 godina, do sada sam sa svojom ekipom osvojila puno medalja, a najznačajnija su 3 srebra i bronca s međunarodnog kupa, a među ostalima i 3 naslova prvaka Hrvatske.

JERKO: Bavim se vaterpolom, bili smo 2 puta prvaci Hrvatske, 3 puta srebreni, 2 puta brončani na prven-

Petra Ivančić

Jerko Marinić-Kragić

stvu i kupu Hrvatske, te brončani na Europskom prvenstvu.

Koliko vremena dnevno posvećuješ sportu? Imaš li uopće slobodnog vremena i kako ga provodiš?

MARKO: Sportu posvećujem tri sata dnevno, nemam puno slobodnog, a ako ga i bude, izađem s prijateljima.

PETRA: Kada to mogu treniram do pet sati dnevno, a kada me školske obveze sprječavaju, tada tri sata. Malo je slobodnog vremena, ali ono koe pronađem, provodim s prijateljima.

JERKO: Dnevno posvećujem sportu pet sati, a ono malo slobodnog vremena što imam, provedem s najboljim prijateljima.

Kakav je tvoj uspjeh u školi, imaju li profesori razumijevanje za tvoje obveze?

MARKO:

Postižem vrlo dobar uspjeh, no neki profesori i nemaju baš puno razumijevanja.

PETRA: Prolazim s vrlo dobrom uspjehom. Pojedini profesori imaju više razumijevanja od drugih, a ja uredno obavljam svoje učeničke dužnosti.

JERKO: Zbog sportskih obveza nisam u mogućnosti redovito pohađati nastavu, a većina profesora ima razumijevanja za mene. Postižem dobar uspjeh.

Kako zamišljaš svoju profesionalnu i sportsku budućnost?

MARKO: Želja mi je osvajanje seniorskog državnog

prvenstva. Volio bih otići igrati u inozemstvo radi poboljšanja tehnike.

PETRA: Cilj mi je nastaviti postizati dobre rezultate, aktivno se baviti sinkroniziranim plivanjem te naučiti kako da svoje znanje prenesem na mlađe generacije.

JERKO: Trenutno mi je cilj osvajanje svjetskog junior-skog prvenstva koje će se održati u Splitu i Šibeniku sljedeće godine. Želim aktivno nastaviti treniranje i jednog dana i sam postati trener.

Matea Kapitanović i Marijana Jelavić, 4.c

Razgovor s...

NINO DELALE, Solin, 4. razred, Pomorska škola – Split

Rođen je 10. kolovoza 1989. u Splitu. Osnovnu školu je završio u Solinu, u OŠ „Don Lovre Katić“. Sve četiri godine srednje škole (smjer nautika) završio je s odličnim uspjehom. Primaо je stipendiju Grada Solina. Bio je aktivni član novinarske grupe svoje škole te su mu u listu Pomorske škole „Pomorac“ izšla dva članka iz nautičke povijesti. Proglašen je najuspješnjim maturantom smjera nautike u svojoj školi. Trenira nogomet od svoje osme godine, kao pionir u NK „Solin“, a zatim kao kadet i junior u NK „Mravince“ (kapetan momčadi). Devet godina je pohađao engleski jezik u školi stranih jezika „Smarag“ u Solinu. Namjerava nastaviti školovanje na Pomorskome fakultetu te postati kapetan duge plovidbe.

/iz Slobodne Dalmacije, rujan 2008./

Nino Delale, učenik 4.e razreda, bio je prošle školske godine proglašen učenicom generacije / smjera nautike/ te predložen za izbor najboljih učenika Dalmacije . Taj izbor već niz godina organizira Slobodna Dalmacija, a nagrade uručuje ministar Primorac, što ukazuje na važnost tog događanja. Ove godine su zaprimili 68 prijava, a učenik Delale je ušao u uži izbor od 25 predloženih kandidata te je u tisku iznesen njegov portret. Vođeni time, zamolili smo ga za razgovor kako bi svojim iskustvom pomogao sadašnjim učenicima Škole.

Zašto si upisao baš Pomorsku školu?

Odluku sam donio u 7. razredu osnovne škole. Možda je nije bilo teško donijeti jer mi je otac pomorac već 27 godina, a tetak 20. Jedina razlika je u tome što su oni strojari, a ja sam odabrao nautiku.

Kako si tijekom školovanja uspijevao zadržati odličan uspjeh?

Najteža je bila prva godina: nova škola, profesori, novi razred. To je bio jedan veliki korak u mom životu. Upisao sam školu koju sam želio i odmah se prihvatio knjige. Kada sam prvu godinu položio s odličnim , kasnije nije bilo teško to i zadržati.

Koliko si vremena provodio učeći i jesli li izostajao s nastave?

Učio sam svaki dan kontinuirano, a kad bi profesori najavili kontrolni ili ispitivanje, zagrijao bih stolicu. Rijetko kada sam izostajao s nastave, jedino

u slučaju bolesti. Zadnju godinu sam izostao svega 5 sati (zbog novačenja).

Kako su se tvoji kolege iz razreda odnosili prema tebi, jesli li im pomagao u učenju?

U nekim trenutcima nije bilo baš ugodno, ali ja na to nisam obraćao pozornost, jer znanje ti nitko ne može odnijeti i znao sam da učim za sebe. S druge strane bilo je onih koji su me podržavali i poticali i s kojima sam ostao u dobrom odnosima. Volio sam objasniti onome kome to zatreba, ali nisam volio prepisivanje pošto to smatram nepoštenim.

Što preporučuješ sadašnjim učenicima, kojim predmetima da obrate pozornost?

Poručio bih da su odabrali odgovorno i izazovno zanimanje. Školu moraju shvatiti ozbiljno jer će sutra ploviti svjetskim morima, trebati komunicirati na engleskom jeziku, upoznavati daleke krajeve i običaje te voditi ljudе različitih vjera i nacionalnosti. Zato moraju odgovorno učiti engleski jezik, računalstvo i sve stručne predmete. Naša škola je jedna od rijetkih škola koja nudi niz mogućnosti: zaposlenje, daljnje školovanje, napredovanje, a ujedno i osigurava materijalno budućnost.

Gdje se vidiš u budućnosti?

Moji planovi su završiti Pomorski fakultet u Splitu, potom se ukrcati na brod i iskazati sva stečena znanja.

razgovor vodila: Matea Kapitanović IV.c

Naši veslači

BAKAR, 15. 5. 2008 . - 14. MEĐUNARODNA VESLAČKA REGATA POMORSKIH UČILIŠTA

Sudjelovalo je 12 srednjoškolskih, 3 s fakulteta i 3 ekipe ženskih posada.

Pomorska škola Split: Lovre Grgić, Ivan Javorčić, Ivan Samardžić, Vinko Stipanović, Mislav Čorić, Ante Kovačić, Šime Gulin, Lovre Jakelić, Frane Kesovija, Gregory Rađa, Ivan Tomić, Frane Veža i Frane Matošić.
Trener: Ivica Šupe, prof., voditelji: ravnatelj Ranko Avelini, prof. i Gordan Puljek, prof.

BOKA KOTORSKA, 8.-10. 2. 2008. - III MEĐUNARODNA REGATA

Sudjelovalo je 9 ekipa iz srednjih škola i 5 s fakulteta.

Učesnici Pomorske škole Split: Lovre Grgić, Nikola Franić, Lovre Jakelić, Ivan Javorčić, Krešo Đuberija, Ivan Samardžić, Mislav Čorić, Vinko Stipanović, Ante Kovačić i Šime Gulin.

Trener: Ivica Šupe, prof., voditelj: Gordan Puljek, prof.

Iz naših zadaćnica

**„... Jer svijet je brod bez luke,
vrijeme val bez žala...“**

A. de Lamartine „Jezero“

Tko smo mi ljudi? Zašto smo tu gdje jesmo? Što je vrijeme? To su pitanja koja su oduvijek mučila čovječanstvo.

Na temelju njih su nastajali mitovi, razne priče i bajke koje nas i danas uveseljavaju i kojih se s radošću prisjećamo. Što ustvari zamišljamo kada kažemo svijet? Mislimo li na sve ono što nas okružuje, na ona daleka i beskrajna svemirska prostranstva u kojima smo mi samo maleni, lako izbrisivi trag?

Cijeli moj svijet je puno manji od tih prostranstava i zauzima manje mjesta, ali mi znači mnogo više od svih tih dalekih i meni nepoznatih kontinenata, mora i zvijezda!

Cijeli moj svijet je moj život. Kad već spominjem život, što je to ima li život cijenu i kolika mu je? Jer život je nešto što me čini osobom! On nas može voljeti i paziti, ali nas isto tako može kažnjavati i mrziti, ovisno o tome kako se mi odnosimo prema njemu.

Svijet se stalno vrti, kreće, kuha i vrije i nije se lako održati u njemu, izboriti se za sebe i pokušati ostaviti svoj pečat u njemu, barem maleni trag u tome beskraju, u dolini suza, kako ga nazivaju, ili, bolje rečeno, u moru snova tuge i sreće.

Kako ostaviti svoj trag u ovom svijetu da naš život ne bude val bez žala koji bez smisla luta i pluta velikim plavetnilom? I val ostavlja svoj trag na žalu: oblikuje plažu, oblikuje kamenje i svi znaju da je jednom ipak bio tu. Ali, postoji jedan problem: žal zapljuškuje milijardu valova svakog dana, kako biti val koji će svi pamtitи?

Tko ili što bi trebao biti naš žal ili sigurna luka, naše utočište od svakodnevnih briga, svakodnevnih razaranja koja nas sustižu sa svih strana?

Možda žena, posao, knjiga, ljubav prema nečemu?

Ljubav prema nečemu ili nekome?

Opet se vraćamo na žene, bića bez kojih ne možemo, koja nam ponekad i dosade, ali im se uvijek

vraćamo u zagrljaj, dakle u sigurnu luku.....

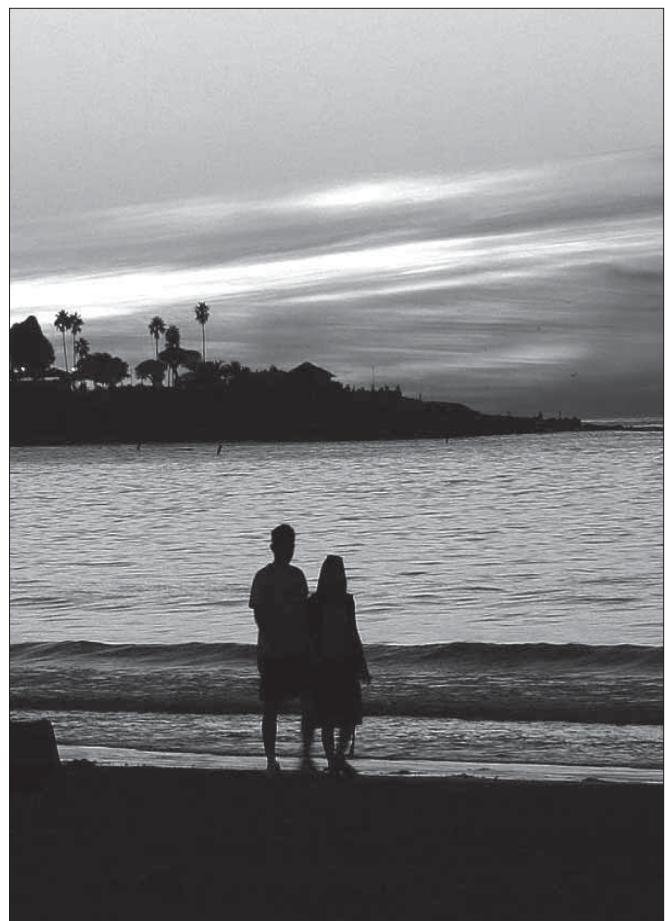
Poanta svega je da ne smijemo dopustiti da se naš život pretvori u beskrajno lutanje morskim prostranstvima. Brod koji tako pluta je gusarski brod ili olupina, a znamo kako nema dugotrajne sreće ni u jednom niti u drugome.

Potrudimo se i nađimo svoju luku spasa, malenu plažu za svoj životni val i ostavimo barem nekakav pečat u vremenu u kojem živimo.

Kakav pečat?

To svaki čovjek treba sam odgonetnuti! Čovjek je dugovječan onoliko koliko ga drugi pamte i vole nakon njegove smrti. Potrudimo se da i nas drugi vole i pamte, po dobrom, naravno!

Šime Gulin, 3.g

Samo moru virujen

„Samo moru virujen“...da mu ne vjerujem i da nisam povezan s njim, kao bih se uopće upisao u ovu školu i opredijelio za ovo zanimanje ? Pitanje koje mi danas mnogi postavljaju je zašto sam se upisao u Pomorsku školu. Ponekada i sam sebe to pitam. Je li razlog tomu povezanost s morem i ljubav koju osjećam prema njemu kao svaki pravi Dalmatinac? Često zamislim da je more duboka misterija koju tek treba istražiti. Željan avantura i upoznavanja nepoznatih krajeva svijeta, opredijelio sam se za ovo zanimanje. Ipak, ponekad osjetim strah za sutra, strah od posljedica odluke koju sam donio. Jer more nije samo avantura i prilika za istraživanjem, ono je nešto više. Ono je duboka tajna koja stalno otkriva novo, tajanstveno. Zna nas iznenaditi svojom prevrtljivošću i tako koštati života. Ali je i oduvijek davalo „koru kruha“ tisućama ljudi. Pitanje je hoće li nas hraniti i sutra ? To ponajviše ovisi o nama samima: hoćemo li se dovoljno potruditi da spriječimo njegovo zagađenje? Ono uskoro može postati beskrajno sivilo koje neće nikome i ničemu više služiti. „Naša majka“, koja nas je do danas hrnila, sutra može postati beskorisna i bespomoćna“ starica“ koja će nam samo smetati, jer smo je uništili svojom nepomišljenošću.

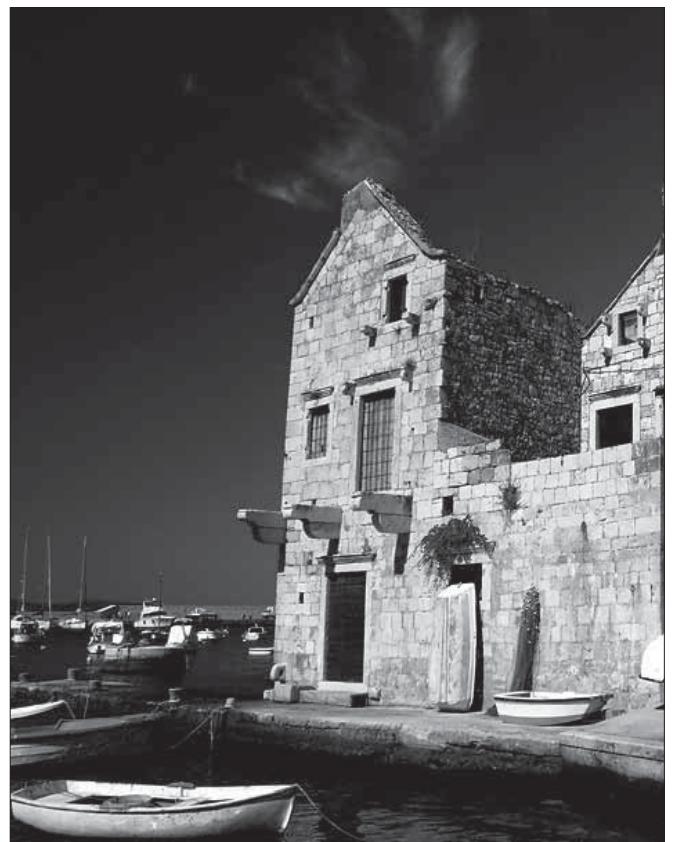
Za svakog pomorca more je uvijek nešto više, „kora kruha“ koju će cijeli život gristi i zato more poštuju. Postaje im često drugi dom, a onima manje sretnima, i vječno počivalište.

Tomislav Bolanča, 4.e /2007.-08./

Tu san rođen ja

Rođen sam i živim u malom ribarskom mjestu Komiži. Oduvijek me vukla ljubav prema moru i brodovima. Sudbina Komiže bila je vezana uz ribolov, a ja sam od malih nogu slušao priče o moru, našim gajetama i starim ribarima koji su veslali do Palagruže, od izlaska do zalaska sunca, uz mnogobrojne prijetnje gusara. Slušao sam i puno priča o gajeti falkuši, koja je kako kažu, simbol ne sam Komiže, nego i Hrvatske. Impresioniran sam što je naša prošlost bila tako teška, opora i mukotrpna, i samo se morem, ribolovom, trudom, radom i hrabrošću, moglo doći do hrane, moglo preživjeti. U Komiži je na Dan sv.Nikole običaj zapaliti stari drveni brod. I kada ga posljednji put dotaknem, prije nego li ga pošalju u smrt, pomislim na sve one oluje i bure koje je prošao, na ribare koji su njime ribarili i na ribu koju je donio. Iz tog pepela se rodila ideja da posada falkuše u Lisabonu 1998. godine prospe taj pepeo u njihovo more, iz kojeg su ispljavali nekada najveći pomorci svijeta. Vezan sam za brodove mojih djedova, za komišku povijest. Zato sam se i opredijelio za Pomorsku školu i za posao pomorca, jer „samo moru virujen...“

Josip Fiamengo, 4.e /2007.-08./

Nakon sto godina gradnja novog školskog broda

Svečanim postavljanjem kobilice, u velolučkom brodogradilištu Mont montaža simbolično je obilježen početak gradnje školskog broda, jedrenjaka tipa "loger" u vrijednosti od oko 31,5 milijuna kuna. Nakon sto godina Hrvatska će napokon dobiti posebno projektirani školski brod koji će služiti za obučavanje učenika i studenata na pomorskim školama ifakultetima sukladno zahtjevima Međunarodne konvencije o standardima izobrazbe, izdavanju svjedodžbi i držanju straže pomoraca. Naime posljednji brod koji je bio namijenjen za obavljanje praktične nastave, "Vila Velebita", bio je izgrađen 1908. godine za potrebe morske škole u Bakru. Brod će se graditi na temelju idejnog projekta Brodarskog instituta iz Zagreba, a u uz posadu moći će ukrcati trideset učenika ili

studenata te četiri profesora. Isporuka se očekuje u lipnju sljedeće godine. Na svečanom događaju uz brojne uglednike i goste sudjelovao je državni tajnik za more Branko Baćić.

Preuzeto iz „Pomorskog vjesnika“ 56/2008.

Z A H V A L N I C Ā

Gospođa Vesna Šimundić,
dugogodišnja pedagoginja
naše škole, otišla je u
mirovinu ove jeseni.

Hvala joj za svu predanost i trud,
sa željom da što duže uživa u
umirovljeničkim danima.

UČENICI I DJELATNICI
POMORSKE ŠKOLE-SPLIT

Obilježili smo

Dane kruha.....

Dan zaštite potrošača...

Dan voda...

Marulićeve dane...

2008.-Godinu Marina Držića...

...i još mnogo toga.

MEĐUNARODNI MORSEOVI ZNAKOVI I SIMBOLI

A	- -	J	- - - -	S	1	- - - - -
B	- - - .	K	- - . -	T	- -	2	... - - -
C	- - - - .	L	- - - ..	U	... -	3	... - - -
D	- - - ..	M	- - -	V	... - -	4 - -
E	.	N	- - .	W	- - - -	5
F	... - - .	O	- - - -	X	- - - - -	6	- - - - - -
G	- - - - .	P	- - - - .	Y	- - - - -	7	- - - - - - -
H	Q	- - - - -	Z	- - - - - -	8	- - - - - - - -
I	.. .	R	- - .			9	- - - - - - - -
						0	- - - - - - - -

točka (.)	- - - + - - + -	navodnici (‘ ‘)	- - - + - - -
zarez (,)	- - - - + - - -	oznaka razdvajanja (-)	- - - - - -
dvotočje (:)	- - - - - - -	signal za nevolju-SOS	- - - - - - - -
upitnik (?)	- - - - - - -	poziv svima	- - - - - - - - - -
apostrof ('')	- - - - - - - - .	ponoviti signal	- - - - - - - - - -
crtica (-)	- - - - - - -	čekaj	- - - - -
lijeva zagrada “(“	- - - - - - -	od	- - - - -
desna zagrada “)”	- - - - - - - -	prijenos poziva,nastavak	- - - - -
razumio poruku	... - - - .	greška
kraj poruke	- - - - - -	poruka primljena	- - -
dojavljivanje položaja, prethodi svakoj poruci o položaju	- - - - - -	Znak upozorenja, prethodi svakoj poruci	- - - - - - -